

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA

Dla Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej

Sprawozdanie z badania sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej tzn. usługi atestacyjnej wykonanej zgodnie z KSUA 3000 (Z)

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku („sprawozdanie z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej”) Poczta Polska S.A. („Spółka”) z siedzibą w Warszawie, ul. Rodziny Hiszpańskich 8, obejmującego:

- wprowadzenie, listę usług wchodzących w zakres usług przedstawianych zbiorczo zawartych w Załączniku nr 1 do sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej i noty objaśniające zawarte w Załączniku nr 2 do sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej,
- sprawozdania z wyniku kalkulacji kosztów jednostkowych poszczególnych usług powszechnych,
- sprawozdanie z wyników działalności,
- sprawozdanie z przepływów transferów wewnętrznych,
- sposób określania wartości transferów wewnętrznych pomiędzy poszczególnymi fazami realizacji usługi pocztowej a usługami pocztowymi,
- porównanie zbiorczego sprawozdania z rachunkiem zysków i strat.

Format rocznego sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku wynika z Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 maja 2013 roku w sprawie prowadzenia przez operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług powszechnych (Dz.U. 2013 poz. 542), („Rozporządzenie w sprawie prowadzenia rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów”) oraz Instrukcji IRR na 2020 rok zał. do pisma DRP.WOR.7113.3.2019.7 („Instrukcja rachunkowości regulacyjnej”) i Instrukcji OKK na 2020 rok zał. do pisma DRP.WOR.7113.3.2019.7 („Opis kalkulacji kosztów”), o których mowa poniżej.

Przygotowanie rocznego sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej wymaga określenia znaczącej liczby szczegółowych rozwiązań metodologicznych. Mając na uwadze podstawowe zasady rachunkowości regulacyjnej wymienione w punkcie 3 Instrukcji rachunkowości regulacyjnej, a zwłaszcza zasadę przyczynowości oraz zasadę obiektywności i niedyskryminacji, Spółka przy wyborze odpowiednich szczegółowych rozwiązań metodologicznych oraz danych operacyjnych używanych do kalkulacji musiała dokonać pewnych szacunków i ocen tak, aby roczne sprawozdanie z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej było sporządzone zgodnie z przepisami prawa oraz zgodnie z Instrukcją rachunkowości regulacyjnej i Opisem kalkulacji kosztów.

Odpowiedzialność Zarządu Spółki za sprawozdanie z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za sporządzenie i rzetelną prezentację załączonego rocznego sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej zgodnie z przepisami prawa oraz zatwierdzonymi przez Prezesa UKE instrukcją i opisem kalkulacji kosztów w zakresie prowadzonej przez Spółkę rachunkowości regulacyjnej za rok 2020. Zarząd Spółki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Ponadto Zarząd Spółki jest zobowiązany do zapewnienia, aby załączone roczne sprawozdanie z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej Spółki spełniało wymagania przewidziane w Rozporządzeniu w sprawie prowadzenia rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie, na podstawie przeprowadzonego przez nas badania, opinii wyłącznie o tym, czy roczne sprawozdanie z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej we wszystkich istotnych aspektach jest zgodne z przepisami prawa oraz zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej decyzją z dnia 27 listopada 2019 roku nr DRP.WOR.7113.3.2019.7 Instrukcją rachunkowości regulacyjnej oraz Opisem kalkulacji kosztów.

Przestrzegaliśmy wymogów niezależności i innych wymogów etycznych Kodeksu Etyki Zawodowych Księgowych wydanego przez Radę Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych, który jest oparty na podstawowych zasadach uczciwości, obiektywizmu, zawodowych kompetencji i należytej staranności, poufności i profesjonalnego postępowania.

Stosujemy Międzynarodowy Standard Kontroli Jakości 1 i zgodnie z nim utrzymujemy kompleksowy system kontroli jakości obejmujący udokumentowane polityki i procedury odnośnie zgodności z wymogami etycznymi, standardami zawodowymi oraz mającymi zastosowanie wymogami prawnymi i regulacyjnymi.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień Krajowego Standardu Usług Atestacyjnych innych niż badanie i przegląd 3000 w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Usług Atestacyjnych 3000 (zmienionego) przyjętego uchwałą nr 1153/28/2017 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 4 lipca 2017 roku z późn. zm. („KSUA 3000”). Standard ten wymaga przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej jest zgodne we wszystkich istotnych aspektach z wpływającymi na nie przepisami prawa oraz zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej Instrukcją rachunkowości regulacyjnej oraz Opisem kalkulacji kosztów.

W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie - w dużej mierze metodą wrywkową - dokumentacji, z której wynikają kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej.

Badanie obejmowało między innymi:

- ocenę zgodności rocznego sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej z przepisami prawa oraz zatwierdzonymi przez Prezesa UKE Instrukcją rachunkowości regulacyjnej i Opisem kalkulacji kosztów,
- ocenę rzetelności i wiarygodności danych zawartych w rocznym sprawozdaniu z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej,
- ocenę zgodności prowadzenia przez Poczta Polską rachunkowości regulacyjnej z wymaganiami określonymi w przepisach prawa i zatwierdzonej przez Prezesa UKE Instrukcją rachunkowości regulacyjnej,
- ocenę wiarygodności źródeł danych operacyjnych i finansowych stanowiących podstawę sporządzenia rocznego sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej,
- ocenę, czy dane przyjęte za punkt wyjścia szacunków dokonywanych przez Poczta Polską są dokładne, kompletne i odpowiednie, oraz czy stanowią miarodajną podstawę sporządzenia sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej oraz czy zastosowana metoda szacunku jest poprawna i uzasadniona, a wielkości określone drogą szacunku zostały ustalone w racjonalnej wysokości,
- ocenę prawidłowości stosowanego systemu rachunkowości regulacyjnej i skuteczności działania powiązanej z nim kontroli wewnętrznej, w szczególności ocenę, czy system zapewnia wiarygodność danych i sporządzonego na ich podstawie sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej, przy czym biegły rewident ustala sposób, jaki stosuje do realizacji powyższego wymagania,
- weryfikację czy sprawozdanie z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej wynika z systemu rachunkowości regulacyjnej i systemu kalkulacji kosztów,
- weryfikację prawidłowości wyodrębnienia i przypisania aktywów, pasywów, przychodów i kosztów Poczty Polskiej do odpowiednich rodzajów działalności lub usług,
- ocenę prawidłowości i spójności zastosowanych szczegółowych rozwiązań z ogólnymi zapisami metodologii zawartymi w Instrukcji rachunkowości regulacyjnej i Opisie kalkulacji kosztów (np. wyznaczenie wartości nośników służących do przypisania przychodów i kosztów).

Przeprowadzone przez nas badanie nie obejmowało oceny zasad zawartych w Instrukcji rachunkowości regulacyjnej i Opisie kalkulacji kosztów.

W trakcie badania rocznego sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej polegaliśmy na danych ze zbadanego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku, uwzględniając opinię wydaną przez biegłego rewidenta Spółki działającego w imieniu innej firmy audytorskiej, jako rezultat badania tego rocznego sprawozdania finansowego. W stosunku do danych zawartych w powyższym sprawozdaniu finansowym nie wykonywaliśmy dodatkowych procedur badania.

Tabele numer 3, 4 i 5 sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej prezentują kalkulacje prognozowanych kosztów i wolumenów wykonywane zgodnie z Instrukcją rachunkowości regulacyjnej i Opisem kalkulacji kosztów w oparciu o Plan rzeczowo-finansowy Spółki sporządzony przez Zarząd („Plan”). W stosunku do danych zawartych w Planie nie wykonywaliśmy dodatkowych procedur badania.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w rocznym sprawozdaniu z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Spółkę sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Spółki.

Zgodnie z KSUA 3000 pkt. 44 zarówno podczas planowania, jak i wykonywania usługi atestacyjnej biegły rewident powinien rozważyć istotność. Koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania, jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu z badania, w tym stwierdzenia dotyczące innych wymogów prawa i regulacji wyrażane są z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i osądem biegłego rewidenta.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania o tym, czy roczne sprawozdanie z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej jest we wszystkich istotnych aspektach zgodne z przepisami prawa oraz Instrukcją rachunkowości regulacyjnej i Opisem kalkulacji kosztów.

Uzasadnienie wniosku z zastrzeżeniem

Zgodnie z wymogami prawa Spółka sporządza roczne sprawozdanie z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej. W przyjętej przez Spółkę metodologii kalkulacji kosztów wykorzystywane jest 12 kalkulacji za 12 kolejnych miesięcy danego roku a ich suma prezentowana jest jako wynik kalkulacji rocznej. W toku badania zidentyfikowaliśmy koszty ujmowane w danym miesiącu a dotyczące okresu dłuższego niż miesiąc, co przy przyjętym przez Spółkę sposobie kalkulacji kosztu rocznego usług w oparciu o 12 kalkulacji miesięcznych skutkuje zniekształceniem jednostkowego kosztu rocznego usług. W związku z tym, Spółka przygotowała symulację wyników przy założeniu kalkulacji w oparciu o dane dla całego roku. W wyniku analizy przedstawionych materiałów stwierdzono, że pomiędzy wynikami symulacji, a wynikami kalkulacji, uwzględnionymi w sprawozdaniu z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej, nie występują istotne różnice na poziomie działalności,

natomiast pomiędzy wynikami kalkulacji całorocznej, a wynikami kalkulacji miesięcznej występują istotne różnice na poziomie kosztów jednostkowych usług powszechnych.

W tabeli poniżej przedstawiona największe różnice pomiędzy kosztami jednostkowymi usług, o rocznych kosztach całkowitych przekraczających 10 mln złotych, przedstawionymi w sprawozdaniu z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej a wynikami symulacji.

Kod usługi	Nazwa usługi	Odchylenie	Różnica na koszcie jednostkowym
700-001-00-0-0	Przesyłki listowe nierejestrowane - ekonomiczne krajowe gabaryt A	-5,32%	-0,11 zł
700-200-00-0-0	Przesyłki listowe nierejestrowane - ekonomiczne krajowe format S	-2,55%	-0,11 zł
700-202-00-0-0	Przesyłki listowe nierejestrowane - ekonomiczne krajowe format M	-4,01%	-0,24 zł
700-204-00-0-0	Przesyłki listowe nierejestrowane - ekonomiczne krajowe format L	-4,16%	-0,47 zł
700-207-00-0-0	Przesyłki polecone - priorytetowe krajowe format S	1,81%	0,19 zł
700-208-00-0-0	Przesyłki polecone - ekonomiczne krajowe format M	1,40%	0,12 zł
700-209-00-0-0	Przesyłki polecone - priorytetowe krajowe format M	2,27%	0,25 zł
700-210-00-0-0	Przesyłki polecone - ekonomiczne krajowe format L	1,33%	0,16 zł
700-211-00-0-0	Przesyłki polecone - priorytetowe krajowe format L	1,32%	0,22 zł
701-001-00-0-0	Przesyłki listowe nierejestrowane zagraniczne - ekonomiczne	3,32%	0,21 zł
701-002-00-0-0	Przesyłki listowe nierejestrowane zagraniczne - priorytetowe	-2,04%	-0,19 zł
701-101-00-0-0	Paczki pocztowe zagraniczne - priorytetowe	1,52%	1,37 zł
701-201-00-0-0	Doręczanie przesyłek listowych nadanych za granicą	-1,23%	-0,04 zł

Analogiczna sytuacja występuje w danych porównawczych za rok 2019 zawartych w sprawozdaniu z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej. Do opisanej kwestii odnieśliśmy się w naszej opinii z badania sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku, gdzie także wskazaliśmy listę usług, dla których wystąpiły istotne różnice kosztu jednostkowego wynikające z wyżej opisanej kwestii.

Ponadto, jak opisano w punkcie 2 not objaśniających znajdujących się w Załączniku nr 2 do sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku, wyodrębniono nowe działanie „Funkcji społecznej listonosza”, w kwocie 431,6 mln złotych, które zostało alokowane w całości do kosztów usług powszechnych.

W sprawozdaniach z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej za poprzednie lata koszty te rozliczane były na wszystkie rodzaje usług, w tym pocztowe usługi komercyjne. Zmiana ta nie została ujęta w Instrukcji rachunkowości regulacyjnej, będącej podstawą do sporządzania sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej za rok 2020. W toku naszego badania nie uzyskaliśmy od Spółki wystarczających dowodów uzasadniających możliwość dokonania powyższej zmiany w sprawozdaniu z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej za rok 2020 w odniesieniu do przesłanek zdefiniowanych w Opisie kalkulacji kosztów. Dlatego też, naszym zdaniem nie wystąpiły przesłanki uzasadniające wprowadzenie takiej zmiany w sprawozdaniu z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej za rok 2020. Dokonaliśmy również oszacowania wpływu tej zmiany na poziom całkowitych kosztów przypisanych do usług powszechnych. Zgodnie z naszym szacunkiem, jeżeli nie zostałoby wyodrębnione nowe działanie „Funkcja społeczna listonosza”, a koszty przypisane do tego działania zostałyby alokowane do wszystkich rodzajów usług, to całkowite roczne koszty przypisane do usług powszechnych byłyby niższe o 232,6 mln złotych.

Dodatkowo, na podstawie Ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. 2020 poz. 374) art. 15g ust. 1, Spółka otrzymała ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczenia na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników w kwocie 419,3 mln złotych. Środki te zostały ujęte w sprawozdaniu z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku w pozycji „Zdarzenia jednorazowe”.

Zgodnie z definicją Rozporządzenia w sprawie prowadzenia rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów § 2 pkt. 5 jako zdarzenie jednorazowe rozumie się zdarzenie o charakterze niepowtarzalnym, powodujące istotne zmiany w wyniku finansowym, niewynikające bezpośrednio z regularnej działalności przedsiębiorstwa, które nie występowało w istotnej kwocie w przeszłości i nie oczekuje się, że wystąpi w istotnej kwocie w przyszłości. Naszym zdaniem ujęte przez Spółkę wyżej opisane świadczenia powinny zostać uwzględnione w kalkulacji modelu będącego podstawą przygotowania sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej, gdyż są one związane ze spadkiem sprzedaży, w ujęciu ilościowym lub wartościowym w następstwie wystąpienia COVID-19. W związku z czym wynika ona bezpośrednio z regularnej działalności Spółki.

Gdyby Spółka ujęła wyżej opisane świadczenia na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników w kalkulacji modelu, będącego podstawą przygotowania sprawozdania z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej, całkowity wynik z działalności regulacyjnej w tabeli 8.4.1 byłby wyższy o 419,3 mln złotych.

Wniosek z zastrzeżeniem

Naszym zdaniem załączone roczne sprawozdanie z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej, z wyjątkiem skutków kwestii o których mowa w punkcie uzasadnienie wniosku z zastrzeżeniem, we wszystkich istotnych aspektach:

- sporządzone zostało zgodnie z przepisami prawa Ustawy z dnia 23 listopada 2012 roku Prawo pocztowe (Dz.U. 2012r poz. 1529, z późn. zm.) i Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 maja 2013 roku w sprawie prowadzenia przez operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług powszechnych (Dz.U. 2013 poz. 542), oraz
- zostało sporządzone na bazie statutowego sprawozdania finansowego Spółki i zgodnie z zatwierdzonymi przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej w drodze decyzji z dnia 27 listopada 2019 roku nr DRP.WOR.7113.3.2019.7 Instrukcją rachunkowości regulacyjnej oraz Opisem kalkulacji kosztów.

Objaśnienie

Nie zgłaszając dalszych zastrzeżeń zwracamy uwagę, że Spółka prezentuje w sprawozdaniu z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej w Tabelach numer 3, 4 i 5, zorientowany przyszłościowo w pełni alokowany koszt kalkulowany jako koszt przewidywany na rok obrotowy następujący po roku obrotowym, za który sporządzane jest sprawozdanie z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej. Kalkulacja prognozowanych kosztów i wolumenów zgodnie z Instrukcją rachunkowości regulacyjnej i Opiszem kalkulacji kosztów wykonywana jest w oparciu o instrukcję w sprawie rocznych planów rzeczowo finansowych Poczty Polskiej S.A. Prognozowane informacje finansowe i założenia, na których zostały one oparte odnoszą się do przyszłości i z tej przyczyny mogą podlegać wpływowi nieprzewidywanych zdarzeń i rzeczywiste koszty usług mogą nie odpowiadać tym, które przedstawiono w prognozowanych informacjach finansowych. Nasza opinia nie jest zmodyfikowana w odniesieniu do tej sprawy.

Inne informacje i wyjaśnienia

Zgodnie z art. 44.1 Ustawy Prawo pocztowe, operator wyznaczony może zastrzec informacje, dokumenty lub ich części zawierające tajemnicę przedsiębiorstwa. Naszemu badaniu podlegało wyłącznie sprawozdanie z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej zawierające komplet informacji, bez uwzględnienia ograniczeń i zastrzeżenia danych w nim zawartych.

Zgodnie z powołaniem do badania z dnia 20 kwietnia 2020 roku, sprawozdanie z badania powinno zostać poszerzone o raport uzupełniający zawierający:

- wnioski z przeprowadzonego badania;
- wszystkie istotne stwierdzone nieprawidłowości albo oświadczenie, że nie stwierdzono żadnych istotnych nieprawidłowości;
- zalecenia dla Poczty Polskiej z opisem wpływu ich zastosowania na istotne składniki kosztowe, stosowaną metodologię, wyniki kalkulacji oraz w konsekwencji na koszty świadczenia usług;
- pełny opis zastosowanej podczas badania metody weryfikacji;
- zbiorcze dane finansowe i księgowo, w tym:
 - główne założenia stosowanych metodologii przypisania składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i kosztów,
 - poziom alokowanych kosztów według metodologii przypisania składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i kosztów,
 - poziom granulacji modelu kalkulacji kosztów,

odniesione, celem ich odpowiedniej identyfikacji, do informacji, które zawarte są w rocznym sprawozdaniu z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej;

- określenie dokładnej, mierzalnej różnicy pomiędzy wynikiem kalkulacji kosztów Poczty Polskiej a wynikiem kalkulacji przeprowadzonej przez biegłego rewidenta, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, do której biegły rewident stosuje inne metody kalkulacji kosztów niż stosowane przez Spółkę.

Powyższe dodatkowe informacje uwzględniono w załączniku numer 1 do niniejszego sprawozdania z badania, który stanowi jego integralną część.

Warszawa, dnia 25 czerwca 2021 roku

Kluczowy biegły rewident

Łukasz Zalicki
biegły rewident
nr w rejestrze: 9542

działający w imieniu:
Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr na liście firm audytorskich: 130